

แบบเสนอผลงาน Health Innovation

ชื่อผลงานนวัตกรรม LINE@.Chat ตามเรื่อง (การเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ Application.LINE@)

ประเภทผลงาน () การแพทย์ () สาธารณสุข () สิ่งแวดล้อม

รูปแบบ (✓) กระบวนการ () สิ่งประดิษฐ์

ทีมพัฒนาผลงาน

1. ชื่อ/สกุล...นางสาวดารณี สืบจากดี...ตำแหน่ง...นักจิตวิทยาชำนาญการพิเศษ.....สังกัด.....สยส.
2. ชื่อ/สกุล...นางสาวเกศรา สุขทรัพย์สิน...ตำแหน่ง...นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ..สังกัด...สยส.....
3. ชื่อ/สกุล...นางสาวปณิดา มงคลสวัสดิ์... ตำแหน่ง...นักจิตวิทยาปฏิบัติการ....สังกัด.....สยส.

ที่มาของปัญหา ความจำเป็น การพัฒนาผลงาน

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เป็นกระบวนการช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดให้สามารถหยุดใช้ยาเสพติดและกลับไปใช้ชีวิตได้ตามปกติในสังคม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ เพื่อเตรียมผู้ป่วยให้มีความพร้อมในการบำบัด ขั้นที่ 2 ขั้นถอนพิษยา เพื่อรักษาอาการทางกายที่เกิดจากการหยุดใช้ยาเสพติด ขั้นที่ 3 ขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นการช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดสามารถหยุดใช้ยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิควิธีการทางจิตวิทยาในการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม และการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และขั้นที่ 4 ขั้นติดตาม ดูแล ช่วยเหลือหลังสิ้นสุดการบำบัดฟื้นฟู เพื่อติดตามผล ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้ผ่านการบำบัดแล้วกลับคืนสู่สังคมปกติ ให้สามารถหยุดใช้ยาเสพติดได้ยาวนานที่สุด ซึ่งการติดตามถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี หลังสิ้นสุดการบำบัดฟื้นฟู เนื่องจากผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดแล้วจะต้องกลับไปอยู่กับครอบครัวและชุมชนของตน หากจะต้องกลับไปยังสังคมเดิมที่ยังคงมีปัญหา ยาเสพติด แล้วยังคงอยู่ ก็อาจจะทำให้กลับไปติดยาเสพติดซ้ำได้ ดังนั้นการติดตามจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญไม่ว่าการบำบัดฟื้นฟูจะดีเพียงใดแต่หากการติดตาม ดูแลหลังการบำบัดไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูก็มีโอกาสกลับไปใช้ยาเสพติดได้อีก จากข้อมูลการติดตามผลหลังจำหน่ายจากโปรแกรมการบำบัดรักษาจากระบบ บสต. พบว่า ในปี 2560 มีผู้ที่ต้องรับการติดตามของ กทม. จำนวน 13,997 ราย มีผู้ผ่านการบำบัดจนสิ้นสุดการติดตาม ร้อยละ 19.17 สิ้นสุดการติดตามแบบครบตามเกณฑ์ ร้อยละ 3.23 สิ้นสุดการติดตามแบบไม่ครบตามเกณฑ์ ร้อยละ 15.94 เนื่องจากติดตามไม่ได้ ร้อยละ 15.35 ถูกจับ ร้อยละ 0.19 และกลับไปเสพซ้ำ ร้อยละ 0.08 จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าการติดตามหลังสิ้นสุดการบำบัดอย่างต่อเนื่องมีความสำคัญมาก เพราะผู้ที่

ผ่านการบำบัดฟื้นฟูแล้วต้องปรับตัวกับสังคม บางครั้งอาจพบกับปัญหาอุปสรรค แต่ได้รับการช่วยเหลือ
ประคับประคองให้ผ่านพ้นปัญหาอุปสรรคได้อย่างเหมาะสมทันท่วงที เขาก็ไม่ต้องกลับไปพึ่งยาเสพติดอีก

แนวคิด / ทฤษฎี / หลักการใช้ในการพัฒนาผลงาน

ในกระบวนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ขั้นการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือหลังการบำบัดฟื้นฟู เป็น
ขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการที่มีความสำคัญ ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องหลังสิ้นสุดการบำบัดฟื้นฟู
เพื่อให้การติดตามมีประสิทธิภาพและสามารถให้ผู้ผ่านการบำบัดสามารถเข้าถึงการติดตาม ดูแลช่วยเหลือได้
ง่ายขึ้น และสามารถติดตามดูแลช่วยเหลือได้อย่างต่อเนื่องไร้รอยต่อ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการติดตามให้มี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ / เป้าหมาย

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู
2. เพื่อสร้างและพัฒนากระบวนการติดตาม ดูแลช่วยเหลือแบบไร้รอยต่อโดยใช้ Application LINE@

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถติดตามผู้ผ่านการบำบัดแบบครบตามเกณฑ์ได้มากขึ้น
2. ผู้ผ่านการบำบัดได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุนเมื่อมีปัญหาอุปสรรคได้ทันเวลา
3. ผู้ผ่านการบำบัดสามารถหยุดยาเสพติดและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

ระยะเวลาดำเนินการ2 ปี.....

งบประมาณ / แหล่งงบประมาณ.....ยังไม่ใช้งบประมาณ.....

ขั้นตอนการพัฒนาผลงาน

๑. ชั้นวางแผน/ เตรียมการ

ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่พบจากการติดตามประเมินผลผู้ผ่านการบำบัดรักษา โดยกำหนด
กลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมการใช้ Application LINE@ และสร้าง LINE@ ของคลินิกบำบัดยาเสพติด 2
ลาดพร้าว และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้รับบริการเพิ่มคลินิกบำบัดยาเสพติด 2 ลาดพร้าวเป็นเพื่อน

ปัญหาที่พบประกอบด้วย ผู้ผ่านการบำบัดไม่มารับการติดตามตามนัดหมาย, ติดตามเยี่ยมบ้านแต่ไม่
พบผู้ผ่านการบำบัด, ผู้ผ่านการบำบัดต้องทำงานจึงไม่สะดวกในการมารับการติดตาม, ผู้ผ่านการบำบัดย้ายที่อยู่
, ผู้ผ่านการบำบัดกลับไปเสพซ้ำ, ผู้ผ่านการบำบัดไม่เห็นความสำคัญของการติดตาม ฯลฯ

กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ ผู้ผ่านการบำบัด ที่เข้ารับการบำบัดในโปรแกรมจิตสังคมบำบัด (BMA Matrix Madel) ช่วงอายุระหว่าง 20- 40 ปี มีสมาร์ทโฟน และใช้ Application LINE ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผลประกอบด้วย ผู้ผ่านการบำบัด, ครอบครัว, ชุมชน, นายจ้าง, เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๒. ขั้นตอนดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงผลงาน

๒.๑ ขั้นดำเนินการพัฒนา

ดำเนินการสร้าง Paper Prototype โดยกำหนดว่า LINE@ ของคลินิกบำบัดยาเสพติด 2 ลาดพร้าว ประกอบด้วย ข้อความต้อนรับ, การจัดการกับระบบรายชื่อของผู้ผ่านการบำบัด, สร้างข้อความเพื่อให้ข้อมูลบริการ, สร้างข้อความ/เนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การป้องกันการกลับไปเสพยา การดูแลสุขภาพ ฯลฯ, การแจ้งเตือนนัดหมายรายบุคคล, สร้างข้อความการติดตามผู้ผ่านการบำบัด, การให้คำปรึกษาแนะนำ, สร้างข้อความให้กำลังใจ

๒.๒ ขั้นทดลองใช้ กลุ่มเล็ก (๑.๓)

เมื่อนำไปทดลองใช้ พบว่า ผู้ที่ได้ทดลองใช้แจ้งว่า ดี, ติดต่อดีง่าย และไม่ต้องเดินทางมาเองหากติดภารกิจ และจากการทดลองใช้ทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ทำให้ติดต่อดีง่ายโดยไม่ต้องใช้เบอร์โทรศัพท์ (กรณีทำเบอร์โทรหาย) การพูดคุยในLINE คนอื่นๆจะเห็นด้วยไหม เป็นความลับไหม และมีสมาชิกบางท่านที่หลุดออกจาก LINE ไม่ติดต่อกลับมาและติดต่อไม่ได้

๒.๓ ติดตาม/ปรับปรุง

ก่อนจะนำไปใช้จริง/ให้ผู้ผ่านการบำบัดเพิ่มคลินิกบำบัดยาเสพติด 2 ลาดพร้าวเป็นเพื่อน จึงได้มีการพูดคุยให้ข้อมูล/ความสำคัญของการติดตามประเมินหลังจากผ่านการบำบัดรักษา ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้รับบริการ/บุคคลใกล้ชิดของผู้ผ่านการบำบัดรับทราบ และเพิ่มคลินิกบำบัดยาเสพติด 2 ลาดพร้าวเป็นเพื่อน

๒.๔ พัฒนา นำไปใช้กลุ่มใหญ่

เมื่อนำไปทดลองใช้ พบว่า ผู้ที่ได้ทดลองใช้แจ้งว่า ดี, ถ้าใช้กับกลุ่มวัยรุ่นน่าจะใช้ได้, น่าจะตามได้เยอะขึ้น, จำกัดเวลาการให้บริการสอบถามข้อมูลใหม่, ควรเก็บข้อมูลก่อน-หลังการรับบริการนี้, น่าจะเก็บสถิติข้อมูลคำถาม/ปัญหาที่ถามบ่อยๆ เพื่อนำมาจัดทำข้อมูลในการจัดทำเนื้อหาเรื่องนั้นๆต่อไป

เมื่อนำไปใช้กับผู้ผ่านการบำบัดจริง พบว่า ผู้ผ่านการบำบัดแจ้งว่า ดี รู้สึกสะดวกสบาย รู้สึกมีความสุข ง่ายขึ้น เพราะสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่ทางไลน์ได้เลย รู้สึกว่าพี่ๆมาร่วมแก้ไขปัญหาให้ สะดวกในการติดต่อหรือสอบถามต่างๆ ได้ง่ายขึ้นมากกว่าการใช้โทรศัพท์ และมีการเสนอแนะให้มีข้อมูลด้านการแจ้งข่าวสาร หรือให้ความรู้ด้านการฝึกทำจิตใจให้ผ่อนคลายจะได้ห่างไกลยาเสพติด และอยากให้กระตุ้นย้ำเตือนในแอมุมและประเด็นต่างๆ เพิ่มขึ้น

๓. ชั้นประเมินผล

หลังจากที่ได้นำไปใช้กับผู้ผ่านการบำบัดแล้ว พบว่า มีผู้ผ่านการบำบัดเพิ่มเป็นเพื่อน และมีการรับข้อมูลข่าวสารและสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการสอบถามผู้ใช้ พบว่า การเพิ่มคลินิก

บำบัดยาเสพติด 2 ลาดพร้าวเป็นเพื่อน ทำให้รู้สึกสะดวกสบาย รู้สึกมีความสุขอุ่นใจ สะดวกในการติดต่อหรือ สอบถามต่างๆ

ผลที่เกิดจากการนำผลงานไปใช้

ผู้ผ่านการบำบัดยินดีให้มีการติดตามผลหลังผ่านการบำบัดรักษา และมีการเพิ่มคลินิกบำบัดยาเสพติด 2 ลาดพร้าวเป็นเพื่อน

ลักษณะเด่นของผลงาน

มีความรวดเร็วในการติดต่อสอบถามข้อมูล, ลดระยะเวลาในการเดินทางมารับบริการที่คลินิก, เข้าถึงบริการได้ง่าย, ข้อมูลเป็นส่วนตัวและเป็นความลับ

องค์ความรู้ที่ได้รับจากผลงาน

การช่วยให้งานบริการสามารถเข้าถึงได้ง่าย และสามารถช่วยให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้รวดเร็ว และป้องกันการกลับไปเสพยาเพื่อให้อาศัยชีวิตในสังคมได้ตามปกติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอดผลงาน

1. เก็บข้อมูลในการให้บริการผ่านทาง Application LINE@ เพื่อนำมาวิเคราะห์แล้วพัฒนางานต่อไป
2. เพิ่มข้อมูลความรู้ต่างๆ ให้มีอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้งาน Application LINE@ จึงต้องมีค่าใช้จ่าย เพื่อขยายการทำงาน Application LINE@ เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายที่เพิ่มขึ้น
4. ขยายให้ผู้ที่อยู่ระหว่างการบำบัดรักษา เพิ่มคลินิกบำบัดยาเสพติด 2 ลาดพร้าวเป็นเพื่อนใน LINE และใช้เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสาร